

AvaluaVespres | Com ajuda la legislació a la pràctica avaluativa?

Diàleg sobre els elements que contribueixen a la institucionalització de l'avaluació

Activitat realitzada: 7 març 2024 | 18-20h | Reial Acadèmica de Medicina de Catalunya

Resum de l'activitat

L'impuls de la pràctica i de la cultura de l'avaluació requereix diverses estratègies, entre les quals destaca la presència d'un marc normatiu. En aquesta trobada, es va debatre sobre el paper de la legislació en la institucionalització de l'avaluació. A més, es va analitzar, amb professionals referents de l'avaluació, els grans reptes de futur de la pràctica avaluativa en els contextos català, estatal i europeu.

AvaluaVespres | Com ajuda la legislació a la pràctica avaluativa?

Diàleg sobre els elements que contribueixen a la institucionalització de l'avaluació

Activitat realitzada: 7 març 2024 | 18-20h | Reial Acadèmica de Medicina de Catalunya

Participants en l'acte:

Xavier Cuadras Morató, president del Consell Rector
Marc Balaguer Puig, director executiu
Juan Antonio Garde Roca, ponent
Hugo Cuello, ponent
Mar Herrera Manchén, ponent
Esther Pallarols i Llinàs, ponent

Equip Avaluaespres:

Erika Pérez Rodríguez, cap de l'Àrea de Gestió de Recusos
Mireia Borrell Porta, analista en cap
Maite Muñoz Cruz, coordinadora d'afers generals
Jordi Miras Llopart, Àrea de Comunicació i Gestió del Coneixement
Cristina Cribillers Reig, analista
Laura López Ortells, analista
Caterina Molero Borràs, analista
Maria Delgado-García, analista

Equip de publicació:

Redacció:
Maria Delgado-García

Coordinació de l'edició i direcció d'art:
Jordi Miras Llopart

Fotografies:
Cristina Calderer

© Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques (Ivàlua), 2024

Aquesta obra està subjecta a la llicència Creative Commons de Reconeixement-NoComercial-CompartirIgual 4.0 Internacional. Es permet a tercers distribuir, retocar i crear a partir de l'obra llicenciada de manera no comercial, la distribució de les quals cal fer-la amb una llicència igual a la que regula aquesta l'obra original.

Ivàlua Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques

C/ Pau Claris 108, 4t 1a
Barcelona 08009
Tel. 00 34 93 554 53 00
info@ivalua.cat

ivàlua ✓
Institut Català d'Avaluació
de Polítiques Públiques

Avaluar per millorar

A Ivàlua promovem la cultura de l'avaluació de polítiques públiques a Catalunya.
Avaluem polítiques públiques, difonem evidències, oferim formació i elaborem recursos.

El primer AvaluaVespres de 2024, la trobada dels especialistes en avaluació en el marc de la Xarxa de Professionals de l'Avaluació d'Ivàlua, va girar entorn a la institucionalització del procés d'avaluació de polítiques públiques, i concretament al paper que hi té la legislació específica en avaluació.

Per aprofundir en el tema, les jornades van comptar amb una conferència inaugural a càrrec de Juan Antonio Garde Roca, inspector d'Hisenda de l'Estat, primer president d'AEVAL (Agència Estatal de Evaluación de las Políticas Públicas) i expresident de la Comissió d'Experts per a la creació de l'Agència d'Avaluació estatal, i una taula rodona per intercanviar experiències de processos d'institucionalització en diferents territoris i nivells administratius de l'Estat espanyol. La taula rodona va comptar amb la

participació d'Esther Pallarols i Llinàs, directora general de Pressupostos de la Generalitat de Catalunya; Mar Herrera Menchén, responsable de l'Àrea d'Avaluació de Polítiques Públiques a la Junta d'Andalusia, i Hugo Cuello, recercador sènior a Innovation Growth Lab. El president del consell Rector d'Ivàlua, Xavier Cuadras Morató va obrir l'acte i el director executiu d'Ivàlua, Marc Balaguer Puig, va moderar la taula rodona i va cloure l'acte.

Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya

Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya

Síntesi dels continguts debatuts

El passat 7 de març, la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya (RAMC) va acollir el primer AvaluaVespres del 2024; una trobada organitzada per Ivàlua en el marc de la Xarxa de professionals de l'avaluació. Una quarantena de professionals de procedència diversa van aplegar-se a l'amfiteatre de la RAMC per seguir les ponències sobre la institucionalització de l'avaluació de polítiques públiques.

L'obertura de l'acte va anar a càrrec del president del Consell Rector d'Ivàlua, **Xavier Cuadras Morató**. Va remarcar la bona salut de l'avaluació a Catalunya, que compta amb una agenda de més de 150 avaluacions en sectors molt diversos, així com amb agències d'avaluació en diferents àmbits (com AQU, Aquas o Ivàlua), i unitats especialitzades dins el Govern de la Generalitat. També va destacar la bona col·laboració entre administració i el món de l'acadèmia per poder fer bones avaluacions de polítiques públiques. Destacats aquests elements, es va preguntar si això és suficient, si el marc legislatiu actual és el més adequat per estimular la pràctica de les avaluacions, i si aquest contribueix a vertebrar i donar sentit a les iniciatives

Xavier Cuadras Morató

existents i crear un ecosistema de l'avaluació a casa nostra.

Juan Antonio Garde Roca, inspector d'Hisenda de l'Estat, primer president d'AEVAL i expresident de la Comissió d'Experts per a la creació de l'Agència d'Avaluació estatal va pronunciar la **conferència inaugural: “La llei espanyola i el seu vincle amb la institucionalització de l'avaluació”**.

Juan Antonio Garde Roca va començar repassant l'avaluació de programes i polítiques públiques a l'estat espanyol en perspectiva històrica. Va destacar el rol rellevant de dues obres en el context espanyol: “Evaluación de la acción de los poderes públicos”, de Monnier, i “Análisis de políticas públicas y eficacia de la administración”, de Joan Subirats. Així mateix, el primer president d'AEVAL va posar èmfasi en la importància que va tenir la comissió d'experts creada l'any 2004 quan va plantejar-se la creació d'una agència d'avaluació de polítiques públiques a l'Estat espanyol. Aquesta comissió, molt variada no només pel que fa al món acadèmic amb diferents disciplines representades, sinó també pel que fa a la presència de professionals diversos de l'administració pública, va elaborar les bases de la ciència de l'avaluació a Espanya. En la creació d'aquesta agència d'avaluació de polítiques públiques van haver-hi, doncs, dos elements clau: la diversitat i el pragmatisme.

No obstant, Garde Roca va recalcar que no és suficient tenir una norma per tal que es produeixin canvis. És necessari que vagin acompanyats d'altres canvis,

per exemple polítics o en els usos, que permetin transformar el mateix desenvolupament de l'avaluació. De fet, és aquesta mateixa dependència multifactorial la que va acabar emportant-se per endavant no només el concepte d'institucionalització sinó també la mateixa agència d'avaluació de polítiques públiques a l'estat espanyol. Així doncs, és necessari que la legislació incorpori un enfocament pragmàtic i permeti la interrelació dels actors involucrats.

Consulta l'article publicat recentment per [Juan Antonio Garde Roca](#) sobre l'experiència de l'AEVAL a Espanya.

Juan Antonio Garde Roca

L'acte va seguir amb la **taula rodona “La legislació com a element d'institucionalització”**, moderada pel director executiu d'ivàlua Marc Balaguer Puig, i la participació d'**Esther Pallarols i Llinàs**, directora general de Pressupostos de la Generalitat de Catalunya; **Mar Herrera Menchén**, responsable de l'Àrea d'Avaluació de polítiques públiques a la Junta d'Andalusia; i **Hugo Cuello**, recercador Sènior a Innovation Growth Lab, que van aportar les seves visions i reflexions sobre la institucionalització de l'avaluació i la legislació específica.

Marc Balaguer Puig va parlar de la importància de la cultura de l'avaluació, així com de la necessitat de tenir equips i unitats amb coneixements en avaluació, treballar en l'assessorament a les administracions i fer xarxa amb els i les professionals de l'avaluació. Per donar inici al debat, va plantejar als ponents que responguessin la següent pregunta: “Què entenem per institucionalització de l'avaluació?”.

Marc Balaguer Puig

Per a **Esther Pallarols i Llinàs**, l'avaluació ha de ser entesa en un marc global de gestió de recursos públics com un element per ajudar a millorar-ne la seva assignació i garantir que s'aconsegueixen els impactes esperats en la societat. És clau incorporar l'avaluació al llarg de tot el cicle de la política pública; totes les passes tenen en compte les evidències generades per l'avaluació.

Esther Pallarols i Llinàs

Per tal d'impulsar l'avaluació en el cicle de gestió i la seva institucionalització, la Generalitat de Catalunya ha adoptat una estratègia estructurada en tres pilars:

- **Facilitació de la realització d'avaluacions** per tal d'incrementar el nombre d'avaluacions dutes a terme. Per assolir aquesta fita, s'ha creat el PROAVA, que és el fons de promoció per a l'avaluació de polítiques públiques, els plec de clàusules de contractació, així com altres guies d'avaluació i planificació.
- **Creació de coneixement en avaluació.** Aquest pilar busca fer formació als diferents departaments i nivells de l'administració (des de personal directiu a tècnic) que han de contractar les avaluacions a emprar en la presa de decisions. També emmarca les iniciatives Què funciona, de les quals s'han publicat sobre **gènere i joventut, educació i pobresa infantil**. Així mateix, en l'actualitat s'està
- **Integració de l'avaluació en la gestió.** Aquest tercer pilar inclou estratègies per fomentar l'ús de l'avaluació, com el canvi en el Capítol X de la Llei de finances, que ha establert l'obligatorietat per als diferents departaments de tenir plans d'avaluació. Així mateix es crea la comissió interdepartamental d'Avaluació de Polítiques Públiques (CIAVA) que té per objectiu impulsar i coordinar

treballant en les iniciatives sobre garantia d'ingressos, cures de llarga durada i polítiques ambientals. Per últim també s'ha creat la CoAVA (Comunitat de Pràctica d'Avaluació de polítiques públiques de la Generalitat), que és una xarxa de professionals del conjunt del sector públic de la Generalitat, amb responsabilitat directiva i tècnica, en la que es comparteix coneixement, experiències i recursos quant a l'avaluació de polítiques públiques, així com estratègies per a la seva institucionalització.

Diapositiva que acompanyava l'explicació d'Esther Pallarols i Llinàs durant la taula rodona.

l'avaluació de les polítiques públiques per tal d'institucionalitzar-la de manera efectiva i garantir que quedi integrada dins els processos de decisió de l'administració. Aquesta comissió està presidida per la persona titular de la Secretaria general del Departament d'Economia i Hisenda, i en formen part les persones titulars de les secretaries generals dels departaments, la persona titular de la secretaria d'Administració i Funció Pública, la de la Intervenció General i les de les direccions generals de Pressupostos, de Coordinació Interdepartamental, d'Administració Digital, de Transparència i Dades Obertes, de l'Escola d'Administració Pública i el director de l'Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques (Ivàlua).

Mar Herrera Menchén va començar la seva intervenció recordant la visita que van fer l'any 2016 des de la Junta d'Andalusia a Ivàlua en tant que referent

en avaluació de polítiques públiques a Espanya, on hi ha molt poques experiències. A Andalusia, van considerar fonamental potenciar la cultura de l'avaluació abans de desenvolupar un marc normatiu. No obstant, després d'uns anys de treballar-hi, en l'actualitat el procés d'institucionalització de l'avaluació de la Junta d'Andalusia s'està estructurant en tres potes:

- **El marc normatiu**, mitjançant la *Ley de Evaluación de Políticas Públicas*. En aquests moments és un esborrany preparat per part de presidència però que encara no ha començat la tramitació parlamentària. Es considera que posar en marxa aquesta Llei permetrà un major ancoratge de l'avaluació i de la seva pràctica.
- **Desenvolupament d'una estructura orgànica**, que inclogui també la creació d'unitats específiques destinades a l'avaluació dins dels diferents departaments.

Diapositiva que acompanyava l'explicació de Mar Herrera Menchén

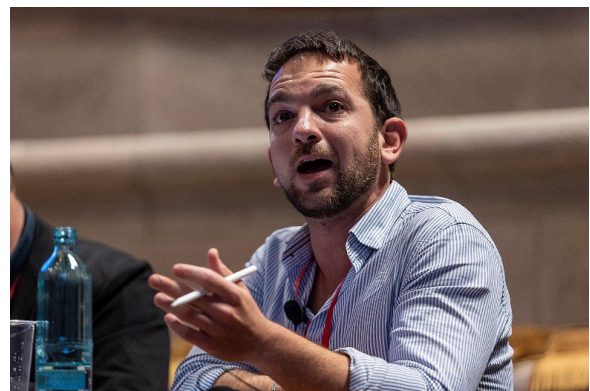
- El “Sistema de Seguimiento y Evaluación de Programas y Planes de Andalucía” (SEPA). Aquest, és un sistema informàtic que s'està desenvolupant en l'actualitat per tal de poder recollir informació que permeti fer un seguiment de les polítiques públiques.

Mar Herrera Menchén

El darrer ponent de la taula rodona en intervenir, **Hugo Cuello**, va centrar l'atenció en la llei estatal (Llei 27/2022, de 20 de desembre, d'institucionalització de l'avaluació de polítiques públiques a l'Administració General de l'Estat). Segons Cuello, en la majoria de casos el desenvolupament de lleis per institucionalitzar l'avaluació no acaben de funcionar si no hi ha una pràctica avaluativa prèviament existent. Des d'aquesta perspectiva, **les lleis han de**

servir per assentar pràctiques ja consolidades més que no pas generar obligacions burocràtiques. En el cas de Catalunya, per exemple, una llei d'institucionalització de la pràctica avaluativa podria aportar elements de millora i consolidació de les pràctiques desenvolupades fins a la data. Un bon text legislatiu ha de garantir, doncs, la qualitat, la independència i el rigor de les avaluacions.

Hugo Cuello

La jornada va concloure amb la **participació de tots els assistents en l'elaboració d'un núvol de conceptes al voltant de la legislació en avaluació** responnent a la següent pregunta: “Què creus que s'hauria d'incloure en una llei catalana d'avaluació?”. Aquí les respostes:

Núvol de conceptes elaborat entre totes les persones assistents a l'acte

Què ens enduem?

- La importància la institucionalització de la pràctica avaluativa.
- La necessitat de fer arrelar una cultura de l'avaluació que acompanyi les lleis per tal de fer-la perdurar.
- L'ús de les lleis com a elements de millora o consolidació de les pràctiques avaluatives, i no tant com a càrrega burocràtica.

Finalment, es va anunciar el tema del proper **AvaluaVespres** “**La importància dels pilots en el disseny de polítiques públiques**”, on seguirem parlant sobre avaluació de polítiques públiques.

Xarxa de Professionals de l'avaluació

ivàlua ✓
Institut Català d'Avaluació
de Polítiques Públiques

Avaluar per millorar

A Ivàlua promovem la cultura de l'avaluació de polítiques públiques a Catalunya.
Avaluem polítiques públiques, difonem evidències, oferim formació i elaborem recursos.

Generalitat
de Catalunya

Diputació
Barcelona

Universitat
Pompeu Fabra
Barcelona